

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

A választások tisztaságáért.

— május 26.

Magyarország állítólag alkotmányos ország volna, melyet a nemzet szabad akarattal választotta ki az összeülő parlamentnek többségére támaszkodó és ebből alakítandó független felelős minisztérium kormányoz.

Az alkotmányos, igazi parlamentaris életnek alapja a nemzeti akaratnak szabad megnyilatkozása volna a választásokon. Ahol ez nincs meg, ott a parlamentarizmus csak szemfényvesztés, kendőzése az abszolutizmusnak. Nézzük meg, van-e hazánkban igazi alkotmányosság, amely, eltekintve a túltengésben levő uralkodói hatalomtól, legalább a választások tisztaságában nyilvánulhat meg?

Törvényeink meglehetősen szigorúsággal őrködnek a választások tisztasága fölött. Csak az a baj, hogy a törvények alkalmazásával, szigorú végrehajtásával nálunk ugyiszólván senki sem törődik. Fel-felajdulunk a választásokkor egyes

hivatalfőnökök basáskodásán, terrorizmusán, presszióján; de ez csak a választás lezajlásáig tart: a választások után gyorsan elfelejtünk mindent. Olyanok vagyunk, mint a férfiatlan férj, aki házasságtörésen érve feleségét, első dühében elkergeti őt; de mert nem akarja magát kitenni a büntető eljárás izgalmainak és kényelmetlenségeinek, feledésbe hagyja merülni a dolgot és annyi amennyi idő elteltével végre is vissza fogadja a hűtlen asszonyt.

Nem jól van ez így!

Itt a nagy nyilvánosság előtt felszólítunk mindenkit, aki a választási visszaélésekről tudomást szerez, hogy azt az eset részletes leírásával és bizonyítékaival együtt hozza az elnökségnek tudomására. Biztosiunk mindenkit itt nyilvánosan arról, hogy mi a bünvádi eljárásokat a saját nevünkben indítjuk meg és kérlelhetetlen szigorúsággal folytatjuk le, a saját személyünkben viselven ezért minden irányban a legteljeseb felelőséget.

Értsük meg jól egymást!

Nem spiclikedésre szólítjuk mi

fel polgártársainkat; hanem arra, hogy legyenek segítségünkre a választások tisztaságának biztosításában. Amint a csendőr tisztességes, a társadalmi életre hasznos munkát végez, midőn kideríti a büntényeket és a tetteseket: úgy becsületes, hasznos munkát végez minden, az alkotmányosság iránt ép érzékkel bíró polgár is, amidőn a büntető törvényszék elé állítani segíti a politikai kerítőket, lélekvasárlókat.

Kőrösi Kálmán tegnap este a Wesselenyi-téren tartott nagyhatású programbeszédet nagyszámu választópolgárság előtt. A választók mindvégig teljes lelkesedéssel ünnepeiték a népszerű jelöltet, aki napról-napra szélesebb rétegeket hódít magának s aki biztos diadalra viszi a III. kerületben pártunk zászlóját.

Böszörmény város nyugalma. Nagyon régi nótát vagyunk kénytelenek feleleveníteni. A nóta a sajtóról szól, amely amilyen jó szolgálatot teljesít avatott kezében, ellenkező mértékben okoz mérhetetlen károkat, ha avatatlan kezekbe kerül. Ime Hajduböszörményben megháborította a kormány pénzen alapított munkapárti sip, amely csak a gyalázatosság, a piszkolódás hangjegyét tudja kiadni, a város békéjét, nyugalma. A nyivákoló sip egyik számában

Nyakkendő ujdonságok FEKETÉNEL.

Szálló ködben.

Ritkulnak a sóhajos dalok
S a szitaló, szálló őszi ködben
Valaki meg-megáll előttem,
Rám néz, mosolyog:
... Talán meghalok!

Egy hamvas reggel egyszerre megállok,
S a ragyogó szárnyu vágyak, álmok
Halk rettenettel összecusukódnak
S ezüst vizébe messze tónak
Egy-két fehér virág perog,
Mi már a nyárt nem érte meg;
... S én észrevétlen elmegyek!

Zivuska Andor.

Kend a pap?

Irtá: Móricz Zsigmond.

Tiszteletes Boreza Áron bent ült a bibliotékájában.

Jó meleg volt odabent, esőndes, poros, békességes, a sok könyv mozdítatlanul pihent a polcokon, odakint tiszta hó borította a földet s egyszerre csak rányitotta valaki az ajtót.

Kopogtatás, köszönés nélkül lépett be egy ismeretlen parasztember; vasvilla szemekkel odaplántálta magát a pap elé és rákiáltott:

— Kend a pap?

Boreza Áron tiszteletes ur nem jött ki a sodrából. Öreg szeméit fölveté a csibukról az emberre és nyugalmasan felelt:

— Én vónék, fiam!

— No hát akkor — mondta megzavarodva a paraszt, aki mérges veszekedésre elkészülve, kénytelen volt most alább hagyni a hangot, — csak rugja szét az ur a katedróját, mert ugyan rosszat prédikál belőle.

— Mit fiam? Mikor voltál templomba? Mit hallottál tőlem?

— Én ugyan semmit, — morgott a paraszt, mert én nem járok olyan helyre... Bár a feleségem se járna. De az bevetődött a tennapi vasárnapon az ur templomába, — düljön össze!... Az az én bajom.

A dühös idegen nyalka ember volt, ólompitykés pásztorgunyát viselt. Megláltszott rajta, hogy juhász s a kampós botjával már nem dühösen, inkább kedvetlenül, szomoruan bökdöste a pádimentom kikopott görceit.

— Hát fiam, csak mondd el a bajodat, sorba, — biztatta az öreg pap.

— Ugy vót az uram, — sóhajtott fel a

juhász — hogy mikor én az Ágnyt elvettem, mert bacsu vagyok én juhász, hát asszony kell nekem, anélkül nem lehetvén élni, pedig jobb anélkül, mint avval, mert ugy legalább megvan a békesség, ha koplal is az ember, mert könnyebb eltűnni az étlenséget, mint az örökös civakodást, mert olyan ember vagyok én, hogy inkább egy héti nem eszek, mint egy óraig veszekedjek; a békességet szeretem én, de ha már valaki szót szól, aztat nem szeretem én. Előbb ugyan elhállgattam, mert három esztendő házas ember létemre sokat bevettem köszönettel, hanem hát az én Ágnyt azt a héttűró szentet is kihozná a békességből, ha egyszer nekiereszti a kerepelőt... Hej uram, igaz pápista ember vagyok én, ha a feleségem csak kálomista is. Ficamodott vón ki a bokája a bábájának! mikor az urhoz vitte keresztelni, mert akkor ü se fordult vón be a kelmetek kakasos templomába tennap!

Boreza Áron ur megcsóválta a fejét.

— Mit beszélsz ilyen sok bolondot, édes fiam. Nem értek én ebből egy igét se. Hát mi bajod? mondd el!

— Mondja el az a szent nepomukos jóisten, az tán el tudja mondani, amennyit az én feleségem kárál egy nap, mer annak ugyan be nem áll a szája, mint a malom zugása, csak ha éppen alszik, oszt belefagy

Megnyilt Fehér J. Uj butor nagy áruháza ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izlős kiállítású butorokat.
DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

gyalázatos módon rágalmozta, személyében erősen megsértette **Benedek János** képviselő-jelöltet, aki a lap főszerkesztőjétől elégtételt kért. **Rábola** főszerkesztő kijelentette, hogy a cikkben foglalt nézeteket nem osztja, mire a felelős urat: **Bokor Józsefet** provokáltatta a jelölt. **Benedek János** segédei kijelentették, hogy **Bokor** nem adhat elégtételt, mert Debrecenben egy afférból kifolyólag diszkvalifikáltak. Az ügy ezzel befejezést nyert. Azonban nem állt helyre a rend és a béke, amelyet Bősörményben egészen megbontott az avatatlan kézben, a munkapárti diszkvalifikált szolga kezében levő orgánium, amely nem áll a tisztességes polgárok becsületébe galád módon belegázolni. Az egész városban nagy az elkéseregés a macskahangu sip fülbántó nyivogása miatt, úgy hogy, ha **Tisza István** Bősörménybe megy, az ő konciliáns személye sem lesz képes az esetleges botrányokat megakadályozni.

Justh Gyula a csurgói kerületben.

Justh Gyula tegnap a csurgói kerületbe érkezett **Purgly János** jelöltségének támogatására és a kerületben **Zákány és Iharosberény** községeket kereste fel a csurgói függetlenségi párt vezető férfainak kíséretében. Mindkét községben, de különösen **Iharosberényben** gyönyörű fogadtásban volt része. Hatalmas tömeg várta érkezését, zászlókkal, hosszú kocsisorban kísérték **Justh Gyulát**, akit mindenütt nagy éljenzéssel fogadtak. Fehéruhas lányok virágokat szórtak utjába. Beszédeit mindenütt a legnagyobb tetszéssel fogadták és a függetlenségi párt programját fejtegetve óriási hatást ért el.

Miért nem Kurucz, miért nem Labanc? Van a debreceni dobánygyárnak egy ügyelője, akit három szempontból érdemes a toll hegyére tűzni. Az egyik az, hogy a neve **Kurucz**, a másik, hogy most drága szabadságidejét a hűs ligetek helyett a meleg sűrű választási harcban tölti mint kortes, aki fardhatatlanul járja a harmadik kerületet; a harmadik az, hogy ezelőtt két évvel heves függetlenségi érzelmű volt. A középső szempont a legbotrányosabb, mint államfiu letére korteskedik, a két megmaradt szempontból pedig az a botrányos, hogy ha már elveket változtatott **Kurucz** ur, miért nem cserélt ebben a nevet egy koronáért könnyen cserélhető világban nevet is. Milyen szépen pázolna az elveihez a szintoly szépen hangzó **Labancz** név?

a szó. Ha már messziről meghallom, a gerincembe áll a hideg, sijdnek a főd alá is, ha lehetne, pedig tudom, hogy oda is utánam hallatszana az **Agni** hangja...

— Tán az a jótorku személy volt a feleséged, aki tegnap olyan buzgóan énekelte a templomban? Harmadik sorban ült szélről.

— Jó torka vót? Különb mint a klarinétnek? Akkor ü vót!

— Hallgatni is szépen hallgatott a prédikációra.

— Az a baj! — kiáltott fel az ember olyan hangosan, hogy maga is meghökkent tőle. — Az a baj, hogy úgy füleit. De még nagyobb baj, hogy az ur prédikált! Hogy lehet valaki pap létire ilyen pogány, hogy nyilvánosságosan prédikál minden népek füle hallatára, hogy megértsék. Annyit se tud az ur, hogy gyakul csinálná meg a miskulanciaját mint a mi papunk? Oda bizony elereszteném a feleségemet, hogy az az én jóistenem változtassa meg a hitit! Többet ne tenné a lábát káiomista templomba.

— Ne beszélj itt össze-vissza! — kiáltott rá megharagudva a pap. — Mi baj?

— Mi baj! morgott a juhász s véres szeméit elfordította az ablakra, amelyen át meglátta a templomot. — Az a baj, hogy

A kereskedőkhöz és iparosokhoz.

— május 25.

Olvassátok el a „Pesti Hirlap“ mai vezércikkét! Kérve kér ez a hatalmas, minden pártérdeken felül álló lap **benneteket iparosok és kereskedők**, hogy ne támogassátok a kormányt, tehát a munkapárt jelöltjeit, ne támogassátok a saját, a hazai ipar és kereskedelem érdekében.

Ne támogassátok, mert ha ez a kormány ezen a választáson párthoz és ezáltal erőhöz jut, keresztül gázol önzón agrár és osztrák érdekből mindenben, ami jó és életrelvő van és ami jót és életrelvőt remélhetünk a kereskedelem és ipar részére.

Olvassátok el bármelyik budapesti lapnak választási híreit, olvasni fogjátok az **O. M. K. E.** nagynevű elnökének a magyar kereskedelem és önállósítás lelkes, tántoríthatatlan vezérfőnökének **Sándor Pálnak** a kassai kereskedő és iparosokhoz írott levelét, melyben **Sándor Pál** előbb **Andrássy Gyulával** szemben, majd ennek visszalépése folytán a mostani munkapárti jelölttel szemben a megkövezésre ítélt **Justh**-párt jelöltjeit támogatja, csak azért, mert ez munkása és harcosa kíván lenni a jövő országgyűlésen minden, kereskedelmünk és iparunk felvirágozását előmozdító munkának, és gárat kíván támasztani minden kormányjavaslatnak, mely a hazai ipar és kereskedelem önállósítását elodázná, vagy épen eljátszani akarja.

És most gyérünk haza. Nézzük, mit csinálnak a mi vezető állásban levő kereskedőink.

Szentkirályi és Szávay urakkal már foglalkoztunk. Ráműtöttünk arra, hogy önállósításunk érdekében kifejtett munkásságukat megcáfolva odafogták magukat a kormány szekere elé, hogy elősegítsék a magyar kereskedelem és ipar bevonulását az örökös osztrák rabságba.

Ezen cikkünkre nem kaptunk megnyugtató feleletet, csupán azt tudjuk, hogy a kamarai elnök ur agítal tovább gazdasági önállósításunk ellenségei mellett, — a kamarai titkár ur pedig épp a napokban fog hozsánát zengeni az ő bizonyára költői lendületű programbeszédében a magyar ipar és kereskedelem letörésére alakult kormányznak.

Az **OMKE** helyi elnöke, **Falk Lajos** nagy titokban az **Arany János** és **Piac-utcák** torkolatánál kapacitálja kézzel és szóval **Krausz** cipész iparos és kereskedő kartár-

nem rogyott össze az a vájog gránárium, dütse egymásra a sarkát a szél...

A juhász komoran elhallgatott, rátámaszkodott a botjára s maga elé meredt. A pap gondolkodott egyet s akkor nagy lelki nyugalommal szólt:

— Vigyáz a nyelvedre, fiam, mert baj lesz.

— Baj? Van már! Ha esse elég ..

— Mi hát a baj, no?

— Mi!

— Mi!

— Az, hogy az ur prédikált... Az után igaz, hogy nem is hall jót az ember, ha csak a kocsmába nem.

— Ott mit hallottál?

— Csak csupa jót. Aszonták a népek, hogy ha nem szeretem a feleségemet, kergetsem el.

— Ezzel ránézett a papra, hogy ebből érthet. Aztán csendesesen, békésen magyarázgatta tovább.

— Én, uram, aztán össze is szedtem ami kis kurázi szorult a csizmaszárba, osztán szembeszáltam avval a sárkánynyal a feleségemmel, oszt úgy elvertem uram, de úgy, hogy már azt hittem ép csontja se marad.

sunkat, hogy a munkapárt jelöltjére szavazzon és ez által segítse megásni a magyar ipar és kereskedelem önállósításának a s.rját.

Szántó Győző, a gyáriparosok országos szövetsége debreceni fiókjának elnöke halás köszönetet mondott az önálló vámtörület, az önálló magyar bank letörésére alakult érdekszövetkezet: a munkapárt jelöltjének vasárnapi programbeszédé alkalmából.

Több dicséretet nem irhatunk ennek az elnök urnak javára, mert fáj, mintha élet-törrel szurkálnának, hogy az egész közgazdasági vonalon csalódás ért bennünket épen azok részéről kik bizalmunkból vezető állásra jutottak.

De elnök uraim eljön a tisztujítás ideje. Akkori programbeszédökbe vegyék belé kertelés nélkül: „válasszatok meg barátaim, érdemessé tettem magam ez állásra, hiszem a kereskedelem és ipar önállósításának letörésére alakult kormány jelöltjei mellett korteskedtem“.

Engedjenek meg a fentnevezett urak, hogy felhívjuk figyelmüket arra, hogy mit nem szabad tenniök, reméljük, hogy az igazért most kivételesen nem verik be a fejünket.

A „Pesti Hirlap“ cikkének idézésével kezdem hadd fejezzem be e cikkem, annak befejező soraival:

„Minden ember politikai állásfoglalását tiszteletben tartjuk, arra kérjük a kereskedő és iparos világot, hogy saját érdekében foglaljon állást a gazdasági önállóság mellett és így az ezt megtagadó kormány és jelöltjei ellen“.

Debreceni kereskedő.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Második nap. —

— május 25.

A tegnap megszakított tárgyalásokat élénk érdeklődés mellett ma folytatta az egyházkerületi közgyűlés.

A közgyűlés megnyitása után a tegnapi nap jegyzőkönyvét hitelesítették. Majd rátértek a főiskola ügyeinek tárgyalására, mely csaknem az egész ülést betöltötte. Egész sorát terjesztették elő a különböző bizottságok számadásainak és jelentéseinek, az igazgatótanács határozatainak és javaslatainak, melyeket majd nem kivétel nélkül egyhangulag vett tudomásul a közgyűlés.

— Óh te Isten nélkül való! — szörnyedt el a pap.

— Hát bizony Isten ide, Isten oda, csak hogy ez az én jó botom tudja, mi hogy csett! — s örömmel fellelegzett az ember s vidáman folytatta. — Ej, de kegyetlen meg is haragudott az Agni, aszonta, hogy itt hagy! A kell nekem éppen! Ugy kacaghatam vóna, már azt hittem boldog ember lesz belőlem. Megszabadulok a földi purgatóriumtól...

— Hát aztán.

— Hát osztán, — folytatta józiúen az ember — az én Agnim össze is szedte, ami ringye-rongya vót, ó be is szerettem látni. Ugy segitettem vóna neki! Osztán tegnap reggel bejött a faluba, hogy szekeret kerit, aki elvigye. Hej be jó napom vót tennap, uram!

Nagyot sóhajtott és elkedvetlenedett.

— No, no. Tovább fiam. Mi lett?

— Mi? A lett, hogy bevitte a sátán a templomba; oszt ott az ur mingyán miről prédikált neki? Mi?

— Megállj csak fiam! **Pál** apostol **I. Kor. VII. 10.** volt a textus: „nem én, hanem az ur hagyja, hogy: az asszony az ő férjétől ne hagyja“.

Az ember megtorpadt és fölszegte a fejét.

Legfinomabb cukorkák, csokolád-desszertek igen nagy választásban szerezhetők be az **Első Debreczeni Gőzcukorka gyár** városi raktárában, Fötér, Tiszapalota. **1 klg. teasütemény 2 korona, ami télen 4 korona.**

Részletesebb vitát csak az a kérdés idézett elő, hogy eladják-e a Hatvan-utca 3. szám alatti házat az egyháznak, vagy nem. Ehhez a kérdéshez többen hozzászóltak; a közgyűlés határozatilag megadta a felhatalmazást a gazdasági tanácsnak, hogy a Hatvan-utca 3. szám alatti házat az egyháznak adja el.

A kisebb jelentőségű ügyek egész sorozata került ezután szőnyegre, melyeket rövid felszólamlások után elintézték a közgyűlés. — Délután 1 órakor véget ért a közgyűlés.

Délután fél két órakor gróf Degenfeld József főgondnok diszebedet adott a közgyűlés tagjainak a Royal-szálló nagytermében.

Itt említjük meg, hogy Dicsőfi József lelkész a tegnapi közgyűlésen a homokkerti kérését nem támadta, hanem csupán a presbyterium ez ügyben elfoglalt álláspontját védte és ezt cselekedte vele együtt Szele György lelkész is. — Továbbá az egyházkerület felhívást vagy rendelkezést nem adott a presbyteriumnak a homokkerti templomra vonatkozólag, csupán figyelmébe ajánlotta a homokkerti kérését.

A „Turul” katasztrófája.

Szatke Ferenc mérnök, aviatikus balesete.

— május 25.

A budapesti nemzetközi aviatikai verseny lázas tevékenységre buzdította a magyar aviatikusok kicsiny, de elszánt csapatját. Ugyszólván éjt és napot összetéve lázasan készülnek a nagy napokra s a hátralevő időt folytonos kísérletezéssel töltik el. Ugy látszik azonban, a még nagyon fiatal magyar aviatika aligha fogja a nemzetközi versenyen megtépni az ide jövő idegeneknek babérait. Azok már a levegő hősei s a miénk csak hálás tanítványok, kik mesterekké — sajnos — csak néhány év tapasztalatai alapján lehetnek.

A magyar aviatikusok a külföld kipróbált gépeit nem utánozni, de eredeti, saját kombinálású mintákkal akarják lefőzni. Az alkotás utáni vágy s az önállóság utáni törekvés szép példái e kísérletek, de ez ideig nem sok eredménnyel bíztak.

A debreceni Nyulas katonai gyakorlótéren áll Szatke Ferenc kulturmérnök deszkahangárja, s hónapok kitartó munkája után

— Hát így sül ki az igazság. Aki erre arra! Hogy mer az ur más becsületes ember dolgába beleavatkozni? Akkor most már értem, hogy már jött haza a feleségem szekér helyett gyalog! Osztan csak a nyakamba esett, hogy ü már nem haragszik, aszondi, hogy aszondi ü kibikül!

— Hisz akkor jól van! — kiáltott örömmel a pap.

— Jól a gyehennába! — rikoltott az ember. — Most! Télviz idején! Össze vagyok zárva avarral a sárkánnyal! Hogy mer az ur beleköttyanni az én feleségembe...

— De fiam!

— Semmi fiam! — mennydörgött a vad ember. — Egy ilyen másboldogság ellen-askálódó bűnös léleknek! Köszönje az ur, hogy csendes ember vagyok!... Amér ellemen szegődött! Pap dóga ez? Hogy menjek én már, ha még a pap is ellenem esküdött! Nem szégyenli az ur az Istentül? Ki meri mondani, hogy kend a pap! Phi!

Sarkon fordult, otthagya tiszteletes Boreza Áron urat s bevágta maga után az ajtót.

A pap pediglen, elmenvén a csöndjét háborító pogány ember, ismét csibukjára fordítá vala szemeit.

főszállásra készen áll repülőgépe. A Turul kiterjesztett fehér szárnyai merev mozdulatlansággal várják a főszállás pillanatát. Az érdekes, barna arcú, nagy intelligenciát sugárzó mérnök néma figyelemmel nézi a sebességmérő gyors futását. A légesavar forgását ellenőrzi Wiszberger nevű magyar mechanikusával... A három cillinderű Anzani-motor tompa bugással forgatja a széles légesavar kanálszerű lapátját. Az ellenőrzés megtörténte után a két aviatikus helyelőleg bólint egymásnak. Készen a gép, a légesavar 1600 maximális sebességgel forog percenkint; a motor remekbe dolgozik, s a mi még hátra van, teljesedett — három hónap keserves munkája után — a levegő meghódítása!

Van e pillanatban valami megható. Egy minden ízében magyar kezekkel (a motort kivéve), magyar iparból épült gép indul a magyar levegőcéán meghódítására! Szatke mérnök barnapiros arcán kigyul a lelkesedés forró lángja, mi pedig a meghatottság lázas izgalmaival — az ünnepies perőtől megkapva várjuk a felséges pillanatot.

A nap deléltre kezdett emelkedni s a gyakorlótér közepén tompa dübörgéssel futott végig a böszörményi vonat. Sűrű füst szállt a kocsik után s az erős szél hosszú szalag alakban hajtotta felénk mintegy üdvözlő gyanánt. A nagyerdő ünnepies némasággal, friss, üde zöld színével biztatóan intett s a békésen legelésző tehéncsorda tompa közönyösségével nem is sejtette a készülő eseményeket.

— Kész! hangzott a mérnök csengő hangja. A hangár széles ajtajai hirtelen kitérülnek s a verőfényes nap aranyugarái büszkén táncolnak a Turul kiterjesztett szárnyain. Néhány másodperc múlva fölhangzott a motor tompa kattogása. A légesavar megkezdte örült forgását, a hangár megtelt az elhasznált benzin kékes-szürke fátyolával, s a fölkavert levegőben minden könnyebb tárgy repült, szállt hátrafelé.

Amikor a motor működése kifogástalan lett, hirtelen eleresztették az eddig visszatartott Turul vázát. Hatalmas szökéssel, délcegen rebent ki a nagy madár széles fészéből s alig husz méternyi futás után, a magassági kormány működésének engedelmessége, hirtelen felröppent a levegőbe.

Mint egy nagy, fehér madár, előreszegzett fejével siklott az ég azurkékjébe. A légesavar hatalmas zajjal korbácsolta, verte, süritette a levegőt s a siker láttára diadalmas büszkeséggel telt el a lelkünk. Mi is tudunk már repülni. Magyar szó édes esengésével lesz tele a mi levegőnk. S az eddig csupán a parlagi sas szürke szárnyai által verdesett levegőbe belefuródott büszkén, hatalmasan a magyar Turul gépmadár. A messze Hortobágy síkja szinte érezte e pillanat nagyszerűségét.

Csak néhány teremő és megsemmisítő pillanat volt az egész.

A büszke, merev Turul pár pillanatig győztesen haladt az azurkék levegőcéánba s aztán egy szélroham oldalt billentette s az ijedtségtől dermedten láttuk a gépet fölfordulni s lehullani a zöld pázsittal borított földre. A csavar még estében is szelte a levegőt s a mérnök e rettenetes pillanatban hidegvérűen zárta el a benzinhoz vezető cső csapját...

A fölfordult gép pedig belefuródott a földre s még vagy öt métert csuszott rajta. A légesavar lapátja mélyen beleszántva a rétbé, megszűnt forogni. A kiterjesztett szárnyak drót szilárdítói elpattantak s az egyik kerék villája összetört. Maga a motor sértetlenül feküdt a földön, Szatke mérnök pedig csodák-csudájára, csekély horzsolással balkarján mászott ki a romok közül.

A Turul első főszállása, a magyar ipar diadala s ha egy erős légroham nem tör ellene, Szatke mérnök a legszebb reményekkel indulhatott volna a magyar kéz és elme diadalát megmutatni a külföldiek előtt.

Legpontosabb zsebórákat, ékszerket jótállással

Halász Nándor

óras és ékszerész üzletében vásárolhatunk

Piac-utcai barak.

Balogh Péter püspök iratai a városi muzeumban.

— május 25.

Özv. Sepsy Dezsőné szül. Balogh Ilona és Gayer Pálné szül. Balogh Erzsike urasszonyok Debrecen város muzeumának ajándékozták megörzés végett nagatyjok néhai Balogh Péternek a tiszántuli ref. egyházkerület hírneves püspökének kéziratait s munkás élete fontosabb eseményeire vonatkozó okleveleit az általa ifjúságától fogva haláláig használt Bidelmayer izlésű öreg íróasztallal s empire-korbéli jókarban levő szekrényekkel, valamint a Lipótrend kiskeresztjének arany-másolatával együtt.

E kézirat és oklevél gyűjtemény a nagynevű püspök számos papi és egyéb dolgozatát, alkalmi imákat és predikációkat, ezek tervezetét, fordításokat, jegyzeteket, leveleket stb. tartalmaz. Közte van a püspök önélet leírása; debreceni pappá történt választása után elmondott beköszöntő beszéde; két rendbeli felségfolyamodvány eredetije egyházkerületi ügyben. 1860-ból, a nagyváradi es. kir. országos törvényszék vizsgálóbírójának idéző levele, 1860-ból, amikor a tiszántuli egyházkerület superintendensét „közönség háborítás büntetvével” vádolta a bíróság a debreceni kistemplomban tanusított, közismert hazafias bátor szerepléséért. A levelek közül egyháztörténelmi becsesek bírnak: Sombory Imre, Könyves Tóth Mihály, br. Vay Miklós levelei. Van levél Lónyay Menyhértől és Tisza Lajostól is, az administratórtól.

Ez értékes ajándékozásról azzal az óhajással adunk hírt, hogy vajha mások is követnék a megnevezett urasszonyok szép példáját. Mert gyakran van alkalmuk a muzeum vezetőinek szomorúan tapasztalni, hogy emitt a közöny és nemtörődömség, amott a tájékozatlanság vagy a multak és elődök emlékeinek semmibevevése miatt mennyi becses régiség kallódik el, törődik szét vagy potomáron, mint ócska holmi kevésbé illetékes kezekbe jut.

Epen mostanában történt, hogy egy előkelő régi debreceni család házából a család legkiválóbb tagja után maradt kéziratokat, okleveleket makulatura papirgyanánt vette meg egy ószeres. Muzeumunk már elkésve tudta meg, hogy ebben a papírtömegben Debrecen közigazgatási, politikai, társadalmi és gazdasági történetére vonatkozólag igen sok fontos, nagyon értékes eredeti ok-

Koncz József

kifogástalanul fest, vegyileg tisztít mindenféle ruhákat.

Fűzlet és gyár:

Arany János-u. 10.

Fióküzletek:

Batthyányi-u. 2. és Vár-u. 3. (Zenede udvar).

Alapított 1903.

Telefon 701

levél feküdt. Nem e oda az a férfi, aki azokat egykor összegyűjtötte, a mult század derekán, 1875-ig vezető állást foglalt el Debrecen közéletében, elődei pedig a legtekintélyesebb debreceni kereskedők voltak.

A munkapárt örültje.

Nagy csődület támadt tegnap délután a Piac-utcán. Egy embert hirtelen örületes roham fogott el és tébolyában folyton azt kiabálta: „Éljen Papp, éljen Láng, éljen Papp, 50 korona, 100 korona, potyavacsora!” Az előhívott munkapárti mentők a „Nemzeti munka” című élőhalottak házába szállították.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyrebecsült közönség szíves tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

órás- és ekszer üzletemet

házbontás miatt május hó 1-én Piac-utca 85. szám alól Hunyadi-u. 12. sz. alá (Várad-utca) helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jóindulatukat mint eddig, ugy ezután is velem szembe fenntartani szíveskedjék.

Kiváló tisztelettel

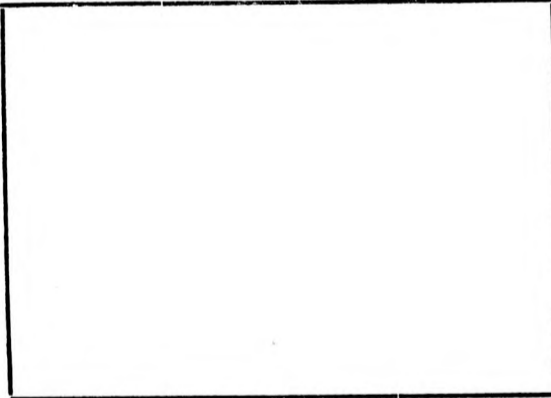
Gasparik Ádám

órás és ékszerész.

Dr Papp József érdemei,

melyeket Debrecen város és annak polgársága körül szerzett.

Alább soroljuk fel azokat a nagy érdemeket, melyeket dr Papp József, Debrecen város II. kerületének képviselőjelöltje Debrecen város és annak polgársága körül szerzett.

Tehát semmi, egy programbeszédrel sulyosbitva.

Most pedig jöjjön az a sok érdem, melyeket szerezne, ha Isten és a debreceni munkapárt kegyelméből a II. kerület képviselője lenne.

Tengeri kikötőt és légihajóállomást szerz Debrecennek. Katonabandát hozat Bécsből minden vasárnapra és a Nagytemplom előtt eljatszatja a Götterhaltét. Agyugyárat létesít és nálunk állítja fel az első honvéd tűzrezredet. Gondoskodik a Horobágy és annak jószágai felett. Ha megélehetést követelnek a vasutasok, Hieronymi és Tisza gazdájával újra lecsukattja őket. Mungó István

földésgazdából valóságos belső titkos tanácsost csinál, ellenben Harangi Sándor, Zöld Mihály és Kertész János gazdától elveszi a törvényhatósági bizottsági tagságot, mert ezek dr Bakonyi Samu mellett harcolnak. Szántó Győzőnek odaajándékozza a mezőhegyesi ménest és a kőbányai sertés piacot, valamint Afrikának és Ázsiának legnemesebb szőrü állatait, hogy legyen anyag a kefégyártó mesterséghez, ellenben Dávidházytól in kontumaciám visszaveszi azokat az állami gépeket, melyeket még nem kapott meg. Bán Dezső, a gőzcukorkagár igazgatója csokoládégyár-berendezést, valamint a szerencsi cukorgyárat kapja.

Szavay Gyula disz doktorságot és a nyiregyházi mandátumot kapja. Dr Megyery elnyeri a Lipót-rend kiskeresztjét, dr Freund Jenő pedig a báróságot kapja meg azzal a császári kijelentéssel, hogy ez nem akar célzás lenni. Kerekes Géza pedig meg fogja kapni a kukutyini főispánságot, Jászi Viktor széklet kap a budapesti egyetemen. Falk Lajos kefégyárában posztógyárat állíthat fel azzal a feltétellel, hogy mennél több forgatható köpenyt készítsen a debreceni munkapárti nagyságoknak. Szántó Sámuel dr a Jászi Viktor távozásával megüresedett székre ülhet. Gutfreund Sámuel a Lipót-rend nagykeresztjét, Lőkóvits Artur az érdemrendeknek udvari szállítását nyeri. Dr Hütter Károly és dr Gáspár Géza felhatalmazást kapnak arra, hogy mennél több 48-as választót küldjenek a másvilágra.

És így tovább minden arra érdemes ember megkapja a kitüntetést, ha Papp József dr lesz a követő! De mivel holtbizonyosra nem ő lesz — ma már nem történeked esodák — ezennel fel is mentjük, hogy fenti ígéreteit beváltsa, hanem e helyett arra kérjük, hagyjon békét Debrecen város közönségének és oly titokzatosan távozzék innen, mint a Halley-üstökös.

A dr Papp nótája.

Dr Papp József sokat kesergett vasárnapi programbeszédében azon, hogy Debrecennek nincsen zenekara. Ne busuljon emiatt Papp ur! Junius 1-én a szép emlékü potyavacsorának rezesbوندája is el tudja majd huzni az ön nótáját. Azt, hogy „Temetem a legszebb álmodom...”

Öngyilkos diák.

A vonat alá vetette magát.

— május 25.

Tehetséges, szorgalmas, kitűnő előmenetelű, fiatal diákgyerek dobta el magától az életet tegnap reggel.

Német István, a református főgimnázium VI. osztályos tanulója az öngyilkos. Tegnap reggel kiment a szoboszlói-utca s a 109. számú órház mellett a P.-ladány feléhaladó tehervonat elé vetette magát. A mozdonyvezető ellengőzt adott, tékezett, de már késő volt. A kerekek teljesen széttronsolták a szerencsétlen ifju testét. Testrészeit csak egy órai munka után lehetett a kerekek alól kiszedni.

Az Élet tragédiáinak egyike ez a szomorú eset. Tehetséges, társai közül jóval kiváló ifju volt Német István és épen ez okozta halálát. Tudásvágyának kielégítésére folyton olvasott, tanult és a sok új, nehéz eszmét, gondolatot, nem tudta teljesen megérteni ifjui elméjével. A filozófiai olvasmányok melancholikussá tették. Nem vett részt tár-

sai játékában soha, méléző szomorú volt mindég

A folytonos töprengő gondolkodás az Élet problémái fölött, a Halál gondolatát érlelték meg benne. Valószínű, hogy régen foglalkoztatta lelkét e gondolat, melyet tegnap oly borzalmas módon meg is való-sított.

Levelt nem hagyot hátra, de a vizsgálat minden kétséget kizárólag megállapította az öngyilkosságot. A városban nagyfeltűnést keltett az eset, mindenki a legmélyebb sajnálkozással emlékszik meg a jobb sorsra érdemes diákról.

Munkapárti korteskutya.

A Piac-utcán nagy feltűnést keltett tegnap egy szép eb, melynek szájkosarára hatalmas Papp-féle kortestoll volt tűzve. Mint értesülünk, a kutyát a Papp-párt szerződtette kortesnek, azt gondolva, hogy talán e lelkes állatnak sikerülni fog, ami annyi lelketlen embernek nem sikerült.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vérhenyűnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható ártárványkiosztókészletben és gyógyserűrtékben. **SCHULTES ÁGOST** Gyógy- és Lithium-Forrás, Debrecen, Hunyadi-utca 12.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki ünnepnap miatt szombaton hajnalban jelenik meg.

— Dr. Tüdős János választási pártirodája Csapó-utcán a Korona vendéglőben van s ott minden nap délután felvilágosítás kapható.

— Urnapi istentiszteletek. Ma, Urnapján a római kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben mennek végbe: Reggel 6 órakor esendes szentmise; 7 órakor esendes szent mise; 8 órakor ünnepi nagymise segédlettel, majd körmenet a legm. oltárszentséggel, utánna szentbeszéd, háromnegyed 11 órakor esendes szent mise, a leánfiskolák növendékei részére; fél 12-kor esendes szent mise. Délután 3 órakor litánia, fél 6 órakor Rózsafüzér, 6 órakor májusi ájtatosság. Az ünnep nyolcada alatt mindennap énekes sz. mise szentségkitőléssel, az esti 6 órai ájtatosság szintén szentségkitőléssel.

— Özv. Szabó Jánosné temetése. Ma délután temették el nagy részvét mellett özvegy Szabó Jánosné. A temetésen résztvett Debrecen társadalmának színe-java, az elhunyt kiterjedt rokonsága s a városi tanács képviselője. A gyászszertartás után, melyen Könyves Tóth Kálmán lelkész mondott gyönyörű imát, a rengeteg virággal és koszorúval borított koporsóban nyugvó holttestet a Kossuth-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Szaporodnak a városi ügyek. Még nincs vége a májusnak, a város ügyelnek száma a mai napon már is elérte a

Eredeti amerikai JOHNSTON

Rahmer Sándornál.

ötökévek aratógépek Plantage répa és tengerikapáló kizárólag

Piac-u. 26. (Nagytrafik-udvar)

Bächer-Melichár-Johnston fióktelepe.

nyolcezeret. Ez azt jelenti, hogy az ügyek rohamos haladást mutatnak a mult esztendőhöz képest. Orvendetes ez a haladás, mert ügyforgalmunk gazdagságát mutatja.

— **Magyar név. Chalupka József és gyermekei,** továbbá **Halupka Erzsébet** és József debreceni lakosok nevüket **Hadházi-ra** magyarosították.

— **A színházi ruhatár kiselejtezése.** Dr. K. Tóth Mihály színházfelügyelő-tanácsnok előterjesztést tett a tanácsnak a színház ruhatárának kiselejtezése iránt. Az elavult, elrongyolódott ruhák elfoglalják a helyet, amelyre nagy szükség lenne. S ezzel szemben alig veszik valami hasznukat. Ennek tekintetbe vételével a városi tanács is a kiselejtezés mellett van s azt legközelebb eszközölni fogják, a muzeumba való dolgokat pedig a városi muzeum kapja.

— **A kórház zárószámadása.** A kórházi bizottság ma terjesztette be a városi tanácshoz a közkórház mult évi zárószámadását s a jövő évi költségvetést, amelyet a bizottság már letárgyalta és elfogadott. A zárószámadás és a költségvetés a közgyűlés elé kerül tudomásvétel végett.

— **Tíz ló — 9000 korona.** A lóavató bizottság tíz ló megvételét határozta el a várostól. A város kilencezer koronát kért a lovakért. A bizottság ma értesítette a tanácsot, hogy a kikötött árt elfogadja.

— **Önképzőkori záróünnepély.** A rom. kath. főgimnáziumi önképzőkör május 29-én délelőtt fél 10 órakor tartja záróünnepélyét. Az ünnepélyen a főgimnáziumi ének- és zenekaron kívül Fancsovics Jenő VI. o. t., Moró Lajos VIII. o. t., önképzőkori elnök, Feidl Henrik VI. o. t., Sinka Gyula VIII. o. t., titkár vesznek részt. Az ünnepélyen hirdetik ki a pályafeltételek eredményét. Záróbeszédet **Jászai Rezső** igazgató mond.

— **Ipariskolai ösztöndíjak.** Az iparos tanonciskola felügyelő bizottságának elnöke kérte a városi tanácsot, hogy az ipariskolai tanulók részére a szokásos ösztöndíjakat és jutalmakat utalja ki. A tanács a holnapi ülésén gondoskodik az ösztöndíjak kiutalásáról.

— **Nagy munkásszerencsétlenség Pusztaszentlőrincen.** Pusztaszentlőrincen, az ottani kavicsbánya szomszédságában van a Szemere Miklós-telep, egy nyeralótelep, amely most van építés alatt. Jelenleg a csatornázási munkálatok folynak. Ma reggel 7 órakor, még a munkaidő bekövetkezése előtt, három munkás ment le a csatornába. Alighogy leértek, a meglazult föld leszakadt és a három munkást eltemette. A többiek, akik szemtanúi voltak a föld beomlásnak, odasiettek és beugráltak a csatornába. A beugrálás következtében az alépitmény tovább beszakadt és a mentésre sietett munkások közül is eltemetett kettőt. Ezeket hamarosan kimentették és kihúztak még három munkást az eltemetett öt közül. A föld alatt maradt **Hospoczki Károly** és **Jenei Lajos** napszamosokat mindeddig nem sikerült kimenteni és valószínű, hogy ezek élve már nem is kerülnek elő. Budapestről kihívták a mentőket, akik két motorral mentek a helyszínre és a kimentett és súlyosan sérült **Boldog**

Ferenc és Boldog István napszamosokat behozták a Szent István-kórházba. A Szemere Miklós-telep a rákosmezei takarékpénztár tulajdona.

— **Reparálják a színházat.** A napokban megkezdik a színháznál a szokásos nyári tatarozásokat. A tanács hatszáz koronát fog kiutalni a reparációk eszközésére.

— **Lemondott tisztviselő.** Dr. **Harányi Miklós** közigazgatási gyakornok ma beadta Kovács József polgármesterhez állásáról való lemondását.

— **Szegényügyek.** A város szegényügyi bizottsága tegnap délután négy órakor ülést tartott, amelyen a folyó ügyek és segélyezések elintézése után javaslatot tettek a szegényházi ápoltak ellátása ügyében. A bizottság javasolta a tanácsnak, hogy az ápoltak ellátását az eddigi vállalkozónak adja, aki egy-egy ápolat napi ellátását 55 filléért vállalja el.

— **Sztrájkoló kőművesek.** Stégmüller Károly építési vállalkozó 87 kőműves munkása sztrájkba lépett, mert Stégmüller építkezéseinek két sztrájkoló asztalos is dolgozott. Mivel ezeket Stégmüller el nem bocsátotta, a kőművesek abbahagyták a munkát. Az építőiparosok szövetsége falragaszon hívta fel a sztrájkolókat, hogy kezdjék meg a munkát, mert tettüket szerződészségsnek minősíti. A munkások viszont — mint hirlik — még tovább akarnak menni és talán holnap már az összes építőmunkások beszüntetik a munkát. Sőt lehetséges, hogy pár nap alatt általános ipari sztrájkot kezdenek. Kívánatos volna, tekintve az egész sereg építkezést, ha munkaadók és munkások között minél hamarabb létre jönne a béke.

— **Kérelem a városhoz.** Az Erdélyrészi Tanítók Egyesülete egy alapítandó **Leány-Otthon** céljaira négyezer korona segélyt kért a várostól. A tanács legközelebbi ülésén határoz a kérelem tárgyában.

— **Elfogott tolvaj.** Megirtuk nemrégén, hogy özv. **Szabó Sándorné** homokkerti lakos feljelentést tett a nála lakó **Szűcs János** boltiszolga ellen, ki a lakbért sem fizette ki, kifosztotta lakásadójának ládáját és megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást és tegnap sikerült is elfognia **Szűcs Jánost**, akit bekísértek az ügyészséghez, hol egyelőre vizsgálati fogságban marad.

— **A Dóczy-intézet majálisa.** A debreceni református leánynevelő intézet május 28-án rendezte szokásos évi majálisát a Dobosban. A majális délután 4 órakor kezdődik. Négy órától hat óráig társasjátékok lesznek a szabadban, kilencig a kocsinyek, kilenc után a nagyobb növendékek tánemulatsága lesz. A majálison **Magyari bandája** játszik.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: **Kálmán Józsefné** ref. 46 éves, **Oláh Gyula** ref. 33 éves, **Szendrei Ferenc** ref. 24 éves, **Nagy Rózi** ref. 16 éves, özv. **Timóczki Gáborné** ref. 70 éves, **Molnár János** ref. 3 hónapos, **Oláh Istvánné** ref. 24 éves, **Szilágyi Lászlóné** r. kath. 67 éves, özv. **Szabó Jánosné** ref. 62 éves.

— **Halál a vonat kerekei alatt.** Ma reggel a Miklós utca végén levő sorompónál a vonat egy urias külsejű embert elütött. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A

vizsgálatot megindították a rejtélyes dologban, de eddig még sem az illető kilétét nem sikerült megállapítani, sem azt, hogy öngyilkosság, vagy véletlen szerencsétlenség volt-e halálának okozója.

— **A ricinus olaj használata folyton csökken,** mert a világ legkiválóbb orvosai ezen sűrű, utálatot keltő, ragadós olaj helyett a természetes **Ferenc József-késérüvizet** rendelik. — A „**Ferenc József-késérüviz** minden világrészben bevált páratlan hatását semmiféle bizonyítja jobban, mint azon tény, hogy a kórházakban majdnem kizárólag használják mindazon esetekben, amikor a betegeknek gyors, biztos és feltétlenül kiméletes hatású hashajtóra van szükségük.

— **A budapesti tőzsde esti zárulata.** Buzakinálat mérsékelt, vételkedv csekély. Gyöngye irányzat mellett 7000 métermázsza került forgalomba 5—10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaművek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb. A gabonaárak a következők: Buza májusra 11.91, októberre 9.79. Rozs októberre 7.47. Zab októberre 6.88. Tengeri májusra 5.39, októberre 5.54. Repce augusztusra 0.—

— **Jön a Cirkusz Henry.** Amikor az ujságok és a falragaszok ezt a hírt tudatják a nagyközönséggel, olybá tűnik fel ez a pár szó a cirkuszi látványosságok barátai előtt, mintha élénk harsonaszó hívogatná őket egy nagyszerű ünnepélyhez és ők maguk adják tovább ezt az ujságot ismerőseiknek. És ez így is van a valóságban! Habár tény az, hogy sehová se toladok be oly sok hivatalos elem, mint a cirkuszi művészet berkeibe. Pedig a nagyközönség ma már megállapította a cirkuszról alkotott itéletét s nem téveszti össze a faluról-falura csikorgó szeke- rén vándorló „cirkusz“-t ama nagy vállalatokkal, amelyek külön vonataikon száguldanak végig egész Európán keresztül és az összes világvárosokban kedves eseményt képez megérkezésük. Sajnos, az értéktelen műsorral látott aprósátoros cirkuszok nagyon elszaporodtak. A Cirkusz Henry, mely e hó 28-án rövid vendégszereplésre városunkba érkezik, óriási műsorával, pazarfényű kiállításával, amerikai stílusú berendezésével és művészeti, valamint technikai személyzetének elsőrendűsége folytán nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a vándorló cirkuszok között, úgy a külföldön, mint hazánkban a legelső közé soroltatott. Természetes, hogy ez csak azáltal volt lehetséges, hogy a műsorában állandóan csak a legkiválóbbakat szerepelteti. Bizonyosnak mondható már előre is, hogy a Henry-cirkusznak városunkban való vendégszereplése fényes sikereinek számát eggyel szaporítani fogja. — Az első előadás szombaton este 8 órakor lesz.

— **Arany Bika Mulató.** Ma estétől kezdve az Arany Bika Mulató műsora néhány kiváló attrakcióval gazdagodik. Az igazgatóság szerződtette a budapesti Fővárosi Orfeum egy nagy sikert aratott számát: **Hombert and Ronardo-t**, kik rendkívül komikus, mulattató zeneexenrikus produkcióikkal bizonyára nagyhatást fognak elérni. **Hunyadi Emil** kitűnő komikus új vidám nótáival aratja tapsait. A teljesen családias jellegű előadások 9 órakor kezdődnek.

— **Írógép!** Remington rendszerű olcsón eladó **Rákóczi-utca 29. szám, utcai lakás.**

Gazdasági, konyha és kertészeti felszerelések, építkezési Bészler és Dávid
anyagok, épületi és butor vasalásokban igen nagy raktár vaskereskedőnél Debreczen, Flac-u. 7. sz. (Veosey ház.)

Pontosan

szabályozott **schweizi zseborák** fali és 2 évi jótállással, valamint **arany- és ezüst-neműek** a legolcsóbban kaphatók:

G a s p a r i k F.

órák és ékszerész üzletében, DEBRECZEN, Hatran-u. 2. sz.

Órajavítások a legjobban olcsón készülnek.

Megnyilt

a nagyraktáru, leg-
szolidabb alapon álló

órák, ékszerész

üzlet és műhely.

SÁNDOR ÁRMIN

Debreczen, Piac-u. 41.

(Dréher sörcsarnok mellett)

Órakülönlegességek!

Ékszerujdonságok!

Ezüstneműek!

Eddig nem létezett olcsó árak!

— Villanycsengők bevezetése, évi jó-
karban tartása legjutányosabban Molnár
Testvéreknél. Egyház-tér 3.

— Házilag készült színes és fehér
turista és tenisz ingek 3 kor. 50 fillértől 7
koronáig Lengyel Samunál Piac-utca 43 sz.

— Választási tollakat és jelvényeket
legszebb kivitelben és legolcsóbban készít
Dávidházy Kálmán könyvkötészete.

— Lawn-Tennis verők és teljes pálya-
felszerelések a legnagyobb választékban kap-
hatók Mentze Henrik sport-cikkek üzleté-
ben Kossuth-utca 4.

— Első debreceni homlokzat festő
vállalat. Elvállal homlokzatfestéseket saját
találmánnyal viharálló festékekkel, négyzet mé-
ter 12 fillérért. Szabó Miklós Morgó-u. 6.

— Legszebb bőr- és szövött keztyűk
Schön Sándornál Piac-utca 12.

Lóverseny.

Belépti-jegyek a május 28-án, szom-
baton és 29-én, vasárnap Debreczenben tar-
tandó lóversenyekre Molnár Ferenc ur (Zá-
dor Lajos ur utóda) női divattermében (Piac-
utca, városházépület) kaphatók. Az előjegyzett
páholyok és egyéb belépti-jegyek bezárólag
27-ike estig ugyanott kiváltandók, mert
a ki nem váltott jegyek azon időn túl mások-
nak adatnak el. Az eladott jegyek többé
vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribün rajza
tájékoztatóként szolgál.

Olcsón vásárolhat

az, ki most ideiglenes helyiséget
felkeresi. A legújabb napernyők, blou-
sok, gyermekruhák, keztyűk és haris-
nyák a legolcsóbb árban kaphatók:

Varga és Méhész

kárposok, díszítők, elvállalják ebédlő és szalon-
és vidéken, úgy házaknál, mint műhelyükben a leg-
jutányosabb árban.

Kirakatszolgálatot is vállalunk.

Miklós-u. 17.

Gabányi Sándor

szén- és fakereskedő Csapó-u. 28.

Raktáron tart: porosz- és waggon kőszemeket, kokszt, kovács-
szemet és vágott fát.

Házhoz szállítva.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés-
sel) az első vagy a második sorban 16
korona, zártszék 2 korona, ülőhely 1
korona, állóhely 40 fillér. Belépti-jegy
a tribün előtti térre egy napra 6 korona,
két napra 10 korona. Tribün előtti térre
szóló belépti-jegy a tényleges szolgál-
tatban levő katonatisztek, zászlósok, had-
apródok és önkéntesek számára egy-egy
versenynapra 4 korona. Versenysorozatok
(programok) Szent-Királyi és P. Nagy urak
m. kir. dohány és szivar nagytőzsdéjében a
versenynapok hetében 20 fillérért lesznek
kaphatók. Totalisateuron való fogadások
5 és 10 koronás, helyrefogadások 20
koronás téttekkel, csakis a versenynapokon
a lóversenyterén felállított totalisateur-pénz-
táraknál eszközölhető.

Kellematlenségek elkerülése végett figyelm-
re emeljük a versenyeken résztvevő közön-
ség, hogy belépti-jegyét láthatólag visel-
ni sziveskedjék. A belépti-jegy kivá-
natra az ellenőrző közegeknek előmu-
tatandó. — Ezen versenyek kezdete mind-
két napon délután pontosan három (3) óra-
kor van.

Bővebben a versenyekre vonatkozó
hirdetésekből értesülhetni.

TÁVIRATOK.

Tomasics a királynál.

Budapest, május 25. Tomasics
horvát bán holnap Budapestre ér-
kezik és szombaton kihallgatáson
jelenik meg a királynál. Az audi-
encián folyó ügyekről és az új vá-
lasztói jog szentesítéséről lesz szó.

A párisi nagykövet visszavonul.

Bécs május 25. Khewenhüller párisi
osztrák-magyar nagykövet makacs torokbaja
miatt kénytelen szanatoriumba menni ezért
állásától visszavonul.

Kragujevicset elítélték.

Budapest, május 25. Ma délután
mondták ki Kragujevic Spázó fő-
lött az ítéletet. Az esküdtek szándé-
kos emberölés, rablás és lopás ki-
sérletében mondták ki bűnösnek. A
bírószék 12 évi fegyházra ítélte,
amelyből 1 évet és 1 hónapot kitöl-
töttnek számít.

Hofrichter megint szimulál.

Bécs, május 25. Hofrichter újra az
őrültet szimulálja. Egész nap hiányosan
öltözve hever ágyán és félrebeszél. Folyton
aziránt érdeklődik, hogy, ha elítélik, hol
lesz kellemesebb büntetését kitölteni.

Letartóztatott képviselőjelölt.

Temesvár, május 25. Oravicán ma a
csendőrség izgatás miatt letartóztatta Bredi-
cianu Koriolán nemzetiségi képviselőjelöltet
és 4 óra hosszat fogva tartották.

Nyilttér.

Válasz

a „Debreceni Független Ujság”-nak.

Király vagyok nem császár,
Nékem hogy is szolgáljal...
Volnék császár: csókolnálak,
Király vagyok: meg sem látlak,
Kortés kutya ugatása,
Nem hallatszik mennyországba!

Debrecen, 1910. évi május hó 25.

Dr Király Péter.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Varga Lajos sajtópere. Tegnap
idézték föl az esküdtségi bíróság előtt azt az ád-
kiméletlen hírlapi hajszát, melyet Varga
Lajos intézett Jánosi Zoltán lelkész ellen.
E hajszában még a családi szentséget sem
kímélte tollával Varga. Ezért Jánosi sajtó-
pert indított ellene. Tegnap kezdődött meg
a szenzációs ügy tárgyalása Hoffmann József
táblabíró elnöklése mellett. Jánosi dr.
Révi Nándor képviselte, Varga védőt nem
állított. A tanúkihallgatások után a tárgya-
lást újabb bizonyítékok beszerzéséig elba-
lasztották.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jól-
állással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
cégnél. Spoolális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyer.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sok-
szorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

Zavaczky Leónál, Debreczen

a „BIKÁ”-val szemben.

Francia Delin ujdonságaink

óriási választékban
raktárra érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Napernyők,

divatkelmék, sely-
mek, csipkék, diszi-
tések

gyönyörű választékban.

Monogán és Somossy

DEBRECEN,
Kistemplom bazár

Ajánlom a legjobb kivitelben
s legolcsóbb árakon

szes gal- vanikus le me ket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenfélé kapsolásra
Vámháritó- anyag	Orvosi ké- szülékek, mérőszek.	Motorok, Dynamó gé- pek
szablompák állapotvilá- gításra		Mindenféle anyag, fel- szereléshez

Kerjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
és villamosszerelési vállalat
Kossuth-utca. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168.

Kovács Gyula és Társa

női divattermeiben

Debrecen, Fő-tér 55.,

Hungária mellett.

- I. A legnagyobb választék: **Lásztér, vászon Selyem Pörkönyvekben.**
- II. Angol divatszővet és egyszínű **Posztó felöltőkben.**
- III. Remek választék vászon, himzett batist és Etamine **Costümökben.**
- IV. Selyem, csipke, Madeira, batist és zephir **Blousokban.**
- V. Dus választék: **Pongyolákban, aljakban, Juponok és leányka ruhákban.**

Mindenzen és még számos divatolkkok a leg-
olcsóbb, szabott árak mellett.

**Costümök,
Pongyolák,
Aljak,
Blousok,
Felötök,**
üzletmagnagyobbítás miatt
rendkívül olcsó árban
Halmágyinál!

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra
való krème nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégely
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában.
DEBRECEN.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye,
idegbaja van, annak szívesen adok
ingyen felvilágosítást arról, hogy
hogyan szabadultam meg ezen
bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Előpatak

gyógyfürdő

kiváló eredménnyel használható a gyomor-, vese-,
hólyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és
lépbajoknál, köszvény és esznál, altesti pangások-
nál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő
betegségeknek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat
szerintű ivása, összekötve a megfelelő és itt feltá-
lálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hideg-
fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd-
torna, diätikus étrend) rendkívül kedvező ered-
ményt mutat fel.

Fürdő-idény: május 15-től szept. 15-ig.

Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, hon-
nan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás
ellátás olcsó és választékos. Az elő és utóidényben
(május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptem-
ber 15-ig a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő,
lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvé-
nyes vasas vizek között első helyet foglal el, mint
gyógyeszköz háznál is használható és üdítő, kelle-
mes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy ked-
veltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként
egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb
városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Kronsteiner Károly-féle
viharálló mész

Homlokzat-festékek

törv. védve
50 árnyalatban kilogrammonként 24f.-től feljebb
Évtizedek óta a legjobban beváltak és min-
den utánzatot feltűnőnek. Egyedüli célszerű
mázoló anyag már festett homlokzatokra

Email homlokzatfestékek

nem fakul, egy — huzásra fed, nem kell
alapszín, email keménységű — csak hideg
hideg vízzel keverve használatra kész. Fer-
tőttenítő, nem mérges, likacsos. Belső he-
lyiségek, még festetlen homlokzatok, faépít-
mények, mint kamrák, pavilonok, kerítések
stb. festésére rendkívül alkalmas. Kapható
minden árnyalatban, egy m² költsége 5 fill.
Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Ka. I. Kronsteiner,

WIEN, III. Hauptstrasse 120.

— Raktár minden nagyobb városban. —

Molnár Lajos

szőlőbirtokos Nagyvárad.

Ajánlja szőlőhegyi pincéjéből
saját termésű nagyvárad

borait

100 literen felüli mennyiségben a
vevő hordójában, esetleg kölcsön
hordóban

1998. évi fehér pécenyebor, hekt. K 42.—

1908. évi piros, ürmös, hekt. K 50.—

1906/8. évi remek vörös Carbinet

gyógybor hektója . . . K 85.—

Ugyanott érmelléki 1908-as asztali
fehér bor 500 literen felül hektolite-
renként 34 kor.

Jdeg- és kedélybeteg

(külön férfi- és női elmeosztály a nmtsg. bmnst.
21,488. sz. engedélyével) felvétetnek a Miskolczi
Szanaatórium és Vizgyógyintézet ezen célra leg-
kényelmesebben berendezett külön pavillonjában.
Különb. ápolás és ellátás! Mérsékelt árak!

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Dr. LÁTRÁNYI JÁNOS SÁNDOR

szakorvos, az intézet főorvosa.

Ugyancsak felvétetnek s szakorvosi gyógykeze-
lés- és kiképzésben részesülnek ideges és
gyengeelméjű gyermekek.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<

Levelezés.

Huszártiszt, gentry fiu tanácsát kéri uri médi, „Mi a csók?” főpostára.

Ajánlat.

Veszélymentes önbortválkozó készülékek 1 pengével K 250, 6 pengével, 12 él-K 650 **MÁRTON GYULA** divat- és harisnya-áru üzletében Piac-utca 9.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban **KURIÁN GYULA** elősmert jóhírnévű órás és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Ha nincs pénze és szüksége van aszon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel **KAISER SALAMON**. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

UJ KOSÁRFONÓDA Kossuth u. 25. sz. Gyermekkocsi és mindenféle kosarak nagy választékban. Javításokat gyorsan eszközölk. **Brand Salamon**.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ**BAKTERIUM-MENTES**

természetes ásványvíz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Fried és Löwenheim

fűszer és csemege kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Telefonszám 740.

Telefonszám 740.

Eladási hirdetés.

Nagyváradtól 35 pernyi távolságban, az építés alatt levő Nagyvárad-debreczeni vasút állomása mellett fekvő, volt báró **Königs-warter-fele**

major

az összes gazdasági épületekkel és **kertészetre kiválóan alkalmas** cca 32 hold belsőséggel, továbbá cca 32 hold iskolázott **fenyő erdővel** egészben vagy részben eladó.

Értekezhetni:

Dr Fleischer Lajos

ügyvéd urnál,

Nagyváradon, Rimanóczy-u. 5.

Debreceniek figyelmébe!**Circus Henry****szombaton reggel**

negyven vasuti kocsiból álló

külön vonaton

érkezik!**Gyertyánliget** Máramaros-

megye

a legszebb, legegészségesebb, klimatika-hegyl gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondús, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasiórássok. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. **Legradikálisabb gyógyisiker: vérértékesítés, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál.** Kényelmes, csinos lakások és igen jó állatár. **Igen mérsékelt árak.** — Idény: május-október. Vasúti állomás: **Nagy-Booskó, Gyertyánliget.** — Előnyök: 1. Olcsó árak és fejeztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közele vasutállomás és jó kocsit. Interurban telefon. **A fürdőigazgatóság.**

Újdonságok

női kosztüm szövetekben, francia delaineekben,

ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

„Phönix”

biztosító-társaság

irodahelyiségeit 1910. évi május hó 1-től

* a Hungária-épület II. emeletére *

(Bejárat Arany János-utca 2. sz. a.)

helyezte át.**A legjobb fém-tisztítószer**

Fogyasztás évente 60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

FÉLIX-gyógyfürdő**Téli és nyári gyógyhely.****Nagyvárad mellett.**

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, víz hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok es női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság. **Egész éven át nyitva.**